

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 4P/16/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8622200821
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2022:8622200821.1

Uznesenie

Okresný súd Svidník v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého H. B., nar.XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisko Svidník, dieťa rodičov: matky H.. Y. B., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX X. S. XXX zastúpenej JUDr. Ing. Adriánom Cupákom, advokátom, so sídlom Dr. Goldbergera 249/1, 089 01 Svidník a otca A.. E. B., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX X. S. XXX, toho času Y. č.X zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Lukáš Mojsej s.r.o., so sídlom Žižkova 2073/19, 040 01 Košice, v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

neodkladné opatrenie :

I. Styk otca s maloletým Matejom upravuje tak, že otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým H. každý párný týždeň od piatka od 14:30 hod. do nedele do 13:00 hod a každý nepárný týždeň v utorok od 14:30 hod do 18:00 hod a vo štvrtok od 14:30 hod do 18:00 hod.

Styk otca s maloletým H. počas letných prázdnin upravuje tak, že otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým H. od 01.07. od 09:00 hod do 16.07. do 18:00 hod nepretržite a od 01.08. od 09:00 hod do 15.08. do 18:00 hod nepretržite.

Matka je p o v i n n á maloletého H. pripraviť na styk s otcom. Styk bude začínať a končiť v mieste bydliska maloletého.

II. Toto neodkladné opatrenie bude t r v a ť do právoplatnosti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvoze manželstva v konaní aktuálne vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 4P/6/2022.

III. V prevyšujúcej časti návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

IV. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa XX.XX.XXXX, o ktorom sa konanie vedie pod spisovou značkou 4P/6/2022 sa matka maloletého domáha, aby súd rozviedol jej manželstvo s manželom, a vo vzťahu k maloletému H. upravil pomery na čas po rozvoze tak, že ho na čas po rozvoze zverí do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok a otca zaviazá k povinnosti prispievať na jeho výživu mesačným výživným

-2- 4P/16/2022

v sume 250,-eur uhrádzaným k rukám matky vopred, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca s tým, že styk otca s maloletým sa neupravuje.

2. Dňa 16.05.2022 bol súdu doručený návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy styku s maloletým H., ktorý adresoval k spisovej značke 4P/6/2022, a preto v zmysle ustanovení Vyhlášky MS SR č.543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre súdy upravujúcich zakladanie podaní, obsah, obeh a tvorbu súdneho spisu, zapisovanie vecí a vedenie registrov (§ 178 ods.2, § 168 ods.1, § 156 ods.1 posledná veta) bol tento návrh založený do rozvodového spisu sp.zn.4P/6/2022 do ktorého bol navrhovateľom podľa označenia aj obsahu určený. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia otec žiadal, aby na čas do právoplatného skončenia konania súd upravil styk otca s maloletým H. nasledovne:

- každý páry týždeň od piatka od 13:00 hod, resp. po skončení vyučovania do nedele do 13:00 hod.,
- každý nepáry týždeň od utorka od 13:00 hod., resp. po skončení vyučovania do štvrtka do 7:45 hod., kedy ho odovzdá na školské vyučovanie v mieste základnej školy.

Súčasne otec žiadal nasledovnú osobitnú úpravu počas prázdnin a sviatkov:

- počas letných prázdnin od 01.08.príslušného kalendárneho roka od 09:00 hod do 31.08. príslušného kalendárneho roka do 18:00 hod. nepretržite,

- počas jesenných prázdnin každý páry rok od prvého dňa jesenných prázdnin v čase od 09:00 hod.do prvého školského dňa do 18:00 hod. nepretržite,

- počas Vianočných sviatkov páry rok v čase od 25.12. od 09:00 hod do 2.1 nasledujúceho roka do 18:00 hod. nepretržite a každý nepáry rok od prvého dňa vianočných prázdnin v čase od 09:00 hod. do 25.12. do 09:00 hod. nepretržite a následne od 2.1.nasledujúceho roka od 18:00 hod. do prvého školského dňa do 18:00 hod. nepretržite,

- počas jarých prázdnin každý páry rok od prvého dňa jarých prázdnin od 09:00 hod. do prvého školského dňa do 18:00 hod. nepretržite,

- počas Veľkonočných prázdnin každý nepáry rok od prvého dňa týchto prázdnin v čase od 9:00 hod. do prvého školského dňa do 18:00 hod. nepretržite.

Otec žiadal, aby v dňoch v ktorých prebieha školské vyučovanie miestom vyzdvihnutia alebo odovzdania maloletého bola adresa základnej školy, ktorú maloletý navštevuje, s tým, že v ostatných prípadoch si otec prevezme maloletého na adrese bydliska maloletého, pričom matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť.

3. Uznesením zo dňa 18.05.2022 č.k.4P/6/2022-54 súd vec v časti týkajúcej sa návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vylúčil na samostatné konanie, ktoré je vedené pod spisovou značkou 4P/16/2022.

4. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia otec odôvodnil tým, že v návrhu na rozvod manželstva matka navrhla jeho styk s maloletým H. neupraviť a spočiatku, po podaní návrhu na rozvod mu stretávanie so synom, ktorý žije s matkou v X. S. bolo riadne umožnené, avšak situácia sa zmenila. Stalo sa tak potom, čo matka v rámci práce začala vypomáhať na ukrajinskej hranici, čo v praxi znamenalo, že každý taký deň odchádzala o 05:00 a prichádzala o 21:00 hod, v dôsledku čoho maloletý vstával o 04:00 hod, kedy ho matka odvieďla k svojim rodičom do Svidníka, kde čakal do 06:30 hod aby ho títo odviezli do školy. Aj po škole sa vracal k starým rodičom, kde čakal na matku a spolu s ňou sa o 21:00 hod. vrátili domov, pričom on ako otec nebol v tieto dni zo strany matky kontaktovaný, aby v záujme syna vypomohol, syn tak výlučne na základe rozhodnutia matky vstával v skorých ranných hodinách

-3-

4P/16/2022

a opakovane sa presúval k starým rodičom, do školy a naspäť k starým rodičom o čom sa dozvedel od syna. Otec poukázal na viaceré prípady, ktoré konkretizoval a kedy v súvislosti so stykom s maloletých došlo ku konfliktom s matkou, ktorá potom, čo sa situácia na ukrajinskej hranici upokojila rozhodla sa, že maloletého cez týždeň dostávať nebude a v prípade problému volí také riešenie, že maloletého odvezie k starým rodičom namiesto toho, aby kontaktovala jeho ako otca. Podľa tvrdenia otca celý proces styku s H. je momentálne ponechaný výlučne na vôli matky, ktorá samostatne rozhoduje, kedy si maloletého môže vziať a kedy ho musí vrátiť, pričom častokrát mu iba oznamuje, priam rozkazuje, že po syna môže prísť o 13:00 hod. a môže ho mať maximálne do 17:00.hod. Uviedol, že posledný takýto incident sa stal dňa 07.05.2022 kedy matka dokonca navštívila policajnú stanicu, aby na neho podala trestné oznámenie, že jej v tento deň nevrátil syna presne o 18:00 hod. Takéto praktiky matky podľa otca najviac ubližujú synovi, ktorý s ich rozvodom nemá nič spoločné. Otec uviedol, že je mu odopieraný výkon práva stykať sa so synom pravidelne a v dostatočnom časovom rozsahu, hoci je milujúcim a starostlivým otcom, preto podáva tento návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

5. V návrhu ako dôkaz na svoje tvrdenia označil SMS komunikáciu. K návrhu pripojil prepis komunikácie. Následne dňa 23.05.2022 doručil súdu ďalšiu sms komunikáciu, ktorá podľa neho preukazuje tvrdenia uvedené v návrhu.

6. Uznesením zo dňa 25.05.2022 súd ustanovil za kolízneho opatrovníka na konanie o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisko Svidník, ktorý v správe zo dňa 08.06.2022 uviedol, že šetrením zistil, že matka žije s maloletým v X. S. v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve oboch rodičov a kde pôvodne všetci bývali ako rodina. H. H. vo svojej detskej izbe má veľkú manželskú posteľ, na ktorej zvyčajne spáva so svojim otcom, maloletý v domácnosti má dostatočný priestor na hru, zábavu, trávenie voľného času, oddych, spánok, ako aj plnenie si školských povinností. Domáci sú milovníci zvierat, starajú sa o dva psy, chameleóna, zajačika, a v teráriu chovajú aj slimáky. Domácnosť je vedená v čistote a poriadku na štandardnej úrovni, bytové pomery sú vyhovujúce. Kolízny opatrovník v správe ďalej uviedol, že po vzniknutých konfliktoch medzi rodičmi sa otec maloletého odsťahoval do obce Y. ku svojim rodičom, ktorí sú už na starobnom dôchodku do rodinného domu, kde maloletý H. má k dispozícii svoju izbu, ktorá je komplet zariadená. Matka toho času pracuje pre Ministerstvo vnútra SR, Centrum podpory Prešov, pracovisko Svidník. Otec je zamestnaný v spoločnosti U. SK, a.s. F.- L. na pozícii hlavného stavbyvedúceho, okrem stabilného príjmu zo zárobkovej činnosti poberá aj prídavky na deti. H. H. je žiakom 5.ročníka Spojenej školy vo Svidníku, je zdravý, nemá obmedzenia v strave, pravidelne užíva Zodac, liek na alergiu. Na žiadosť súdu bol vykonaný pohovor s maloletým v prirodzenom rodinnom prostredí v detskej izbe, bez prítomnosti iných osôb, vyjadrenia maloletého sú súčasťou podrobnej správy kolízneho opatrovníka z ktorej vyplýva, že od rodičov bol informovaný o rozvoje aj návrhu otca na neodkladné opatrenie o úpravu styku. Maloletý by sa chcel stretávať s ockom ako doposiaľ, t.j. cez víkendy od piatku do nedele, rád by však bol, aby pre neho prišiel ocko domov, lebo si chce pripraviť nejaké osobné veci. Už o takej 14:00-15:00 hod. by mu to vyhovovalo. Cez týždeň mu veľmi neseďí prenocovanie u otca, nakoľko má povinnosti, učenie a úlohy do školy, niekedy sa im totiž mení rozvrh. Prípravu na vyučovanie a učenie absolvuje prevažne s mamkou, ale aj s ockom. Počas letných prázdnin sa nebráni byť aj mesiac u ocka, avšak rozmýšľal aj nad tým, aby bol s ním dva týždne v mesiaci júl a dva týždne v mesiaci august. S ostatnými sviatkami nemá problém aby ich trávil u ocka. Maloletý uviedol, že vníma celú

-4-

4P/16/2022

situáciu v rodine s rešpektom, nepočuje doma hádky a krik rodičov, takže je to pre neho už lepšie. Má rád obidvoch rodičov. Po rozvoje si vie predstaviť takú situáciu, aká je teraz, byť u mamy a s ockom tráviť víkendy, prázdniny a sviatky. Kolízny opatrovník uviedol, že rodičom maloletého odporučil psychologickú pomoc na Referáte poradensko - psychologických služieb vo Svidníku, rodičia túto možnosť využili a stretnutia prebiehajú od apríla 2022. Podľa správy kolízneho opatrovníka matka eviduje problémy s úpravou styku, aj keď stretnutia prebiehajú po dohode rodičov, stáva sa, že sa nedodržuje dohodnutý termín odovzdávania maloletého zo strany otca. K návrhu otca nemá námietky, aby sa otec stretával s maloletým každý druhý víkend od piatku do nedele, upravila by však čas predávania a odovzdania maloletého na neskorší čas, aby chlapec prišiel domov zo školy a zobral si sebou veci do školy a mohol sa pripraviť u otca na vyučovanie. Matka nesúhlasila s tým, aby maloletý v priebehu týždňa u otca nocoval.

7. Kolízny opatrovník v závere správy uviedol, že maloletý má vytvorené bezpečné prostredie a vhodné podmienky na výchovu a starostlivosť. Jeho potreby sú zabezpečené včas a náležitým spôsobom, jeho život, zdravie a vývin nie je ohrozený. V záležitosti návrhu otca o nariadenie neodkladného opatrenia, úpravy styku s maloletým kolízny opatrovník navrhol zohľadniť vyjadrenie maloletého dieťaťa.

8. Konanie iniciované otcom spadá pod zákonnú úpravu zákona č.161/2015 Z.z., Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

9. Podľa § 2 ods.1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Procesná úprava neodkladných opatrení v CMP sa spravuje obdobným režimom, ako v prípade ostatných inštitútov (§ 2 ods.1 CMP). Aj v tomto prípade teda hlavná úprava neodkladných opatrení, aj čo do formálnych náležitostí, či účinkov je upravená v § 324 až 342 Civilného sporového poriadku a v CMP sú vymedzené určité ustanovenia, ktoré predstavujú osobitosti oproti všeobecnej úprave v Civilnom sporovom poriadku. Toto potvrdzuje aj označenie marginálnej rubriky „niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach“ (§ 360 až § 369 CMP).

11. Neodkladné opatrenie možno na návrh nariadiť pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená a ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (§ 324 a § 325 ods.1 CSP).

12. Podľa § 326 ods.1 a 2 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

13. Podľa § 328 ods.1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

-5-

4P/16/2022

14. Podľa § 329 ods.1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

15. Podľa § 329 ods.2 a 3 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

16. Podľa § 330 ods.1 a 2 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

17. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

18. Podľa § 332 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

19. Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

20. Vzhľadom na podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, postupujúc podľa § 328 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a v lehote tam uvedenej (ktorá je do 30 dní od doručenia návrhu, nakoľko nejedná sa o návrh podľa § 367 ods.2 CMP), pristúpil súd k rozhodnutiu o tomto návrhu, pričom nariadil neodkladné opatrenie tak, ako je to uvedené vo výroku uznesenia a vo zvyšku návrh otca zamietol.

21. Vychádzajúc z obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, správy a vyjadrenia kolízneho opatrovníka, ktorý na základe výzvy súdu zisťoval aj názor maloletého na túto vec, ktorá sa ho týka, ako aj z obsahu rozvodového spisu tunajšieho súdu sp.zn.4P/6/2022 súd má za osvedčené, že nariadenie neodkladného opatrenia je tu nateraz nevyhnutné a potrebné. Z doterajšieho obsahu súdneho spisu je zrejmé, že rodičia maloletého sú manželmi, prebieha konanie o rozvod ich manželstva, rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, maloletý býva s matkou. V návrhu na rozvod manželstva, ktorý podala matka maloletého táto tvrdila, že vzťahy manželov a ich komunikácia ochladli a skomplikovali sa natoľko, že dňa 15.02.2022 bol manžel za asistencie policajnej hliadky vykázaný zo spoločného obydlija. Otec vo vyjadrení k návrhu na rozvod uviedol, že s rozvodom súhlasí, nesúhlasil však s niektorými tvrdeniami matky, označil ich za nepravdivé. Poukázal na to, že neodkladným opatrením sp.zn.1Pc/2/2022 bolo mu zakázané vstupovať do obydlija- rodinného domu v Nižnom S., proti uzneseniu podal odvolanie. O návrhu na rozvod manželstva nebolo zatiaľ rozhodnuté, vo veci je nariadený termín prvého pojednávania na deň 26.7.2022.

22. Z obsahu rozvodového spisu, ako aj z doterajšieho obsahu spisu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je zrejmé, že rodičia pre nezhody majú momentálne problematickú komunikáciu. Komunikácia ohľadne stretávania s maloletým síce prebieha, prebieha aj stretávanie maloletého s otcom, avšak obaja rodičia podľa svojich vlastných vyjadrení aktuálne vnímajú proces ohľadom realizácie styku za problémový. Otec tvrdí, že celý

-6-

4P/16/2022

proces styku je v súčasnosti ponechaný výlučne na vôli matky, ktorá direktívne samostatne rozhoduje kedy si syna môže vziať a kedy ho môže vrátiť, pričom je mu odopierané právo stýkať sa so synom pravidelne a v dostatočnom rozsahu. Podľa vyjadrenia matky zachyteného v správe kolízneho opatrovníka zo dňa 08.06.2022, aj matka eviduje problémy s úpravou styku, lebo aj keď stretnutia prebiehajú po dohode rodičov, stáva sa, že sa zo strany otca nedodržuje dohodnutý termín odovzdávania maloletého. Podľa vyjadrenia otca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, problémy vyústili do stavu, že kvôli nedodržaniu času odovzdania maloletého dňa 07.05.2022 matka podala na neho na polícii trestné oznámenie. Vzhľadom na všetko uvedené podľa názoru súdu je v súčasnej situácii potrebné autoritatívne upraviť styk otca s maloletým, keďže je osvedčené, že taká úprava je momentálne vzhľadom na narušené vzťahy rodičov v záujme maloletého potrebná.

23. Podľa § 28 ods.1 a 2 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

(2)

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

24. Podľa § 36 ods.1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, § 25 a 26 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> sa použijú primerane.

25. Vzájomná radosť rodiča a dieťaťa z blízkosti toho druhého je základným prvkom rodinného života. Je chránená čl.8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z tohto článku vyplýva tiež pozitívny záväzok štátu chrániť záujmy rodiny a prispievať aktívne k udržiavaniu a obnovovaniu rodinnoprávnych väzieb. Právo styku a zásady jeho správneho výkonu sa premietajú aj do judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý opakovane konštatoval, že „je v záujme dieťaťa, aby udržovalo rodinné zväzky s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov“ (Gorgulu v.Nemecko-Sťažnosť č.74969/01), resp. že „dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejavíť svoje city skutočne slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča“.

26. Rodičovský vzťah je jeden z najdôležitejších spoločenských vzťahov, ktorý do značnej miery formuje osobnosť dieťaťa. Jeho narušeniam je potrebné predchádzať hlavne tým, že dieťaťu a jeho rodičovi sa vytvorí dostatočný priestor na trávenie spoločného času, s výnimkou prípadov, ak rodič svojim správaním ohrozuje život, zdravie či priaznivý vývin dieťaťa. Ideálnym riešením otázky styku rodiča s dieťaťom je jej úprava dohodou rodičov. Pokiaľ rodičia nie sú schopní na stretávaní sa dohodnúť, čo je prípad tu prejednávanej veci, rozhodne autoritatívne súd, nakoľko bez takého rozhodnutia vzniká potenciálna možnosť ďalších konfliktov. Striktná a vykonateľná úprava stretávania je v prípadoch, ako je tu súdená vec

-7-

4P/16/2022

potrebná na to, aby eliminovala ďalšie potenciálne dohadovanie medzi rodičmi, ktoré by zbytočne zaťažovalo dieťa, čím sa poskytuje minimálny právny rámec pre zachovanie kontaktu medzi rodičom, ktorý nevykonáva osobnú starostlivosť o dieťa a dieťaťom. Súd na tomto mieste pripomína rodičom, že

akékoľvek (aj oprávnené) výhrady jedného rodiča voči druhému rodičovi, ktoré sa týkajú jeho postoja ako partnera, nemôžu byť dôvodom na zásah do styku s dieťaťom. Vo vzťahu k významu a potrebe bezproblémového realizovania styku s dieťaťom súd dáva do pozornosti rodičom, že pri rozhodovaní vo veci samej súd bude prihliadať aj na to, akým spôsobom sa rodičia tejto časti svojej rodičovskej zodpovednosti chopia.

27. Súd ďalej považuje za žiaduce v rámci formulovania všeobecných východísk, ktoré mali vplyv na právny základ jeho rozhodovania o návrhu otca, ako aj vzhľadom na okolnosti veci, keď vzťahy medzi manželmi mali dospieť do štádia, že sú podávané trestné oznámenia a otec bol vykázaný zo spoločného obydľia uviesť, že dieťa sa nesmie stať nástrojom na vysporiadanie dosiaľ nevysporiadaného vzťahu medzi rodičmi. Kontakt rodičov s ich maloletými deťmi je takým významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj dieťaťa, ktorý sa zákonodarca rozhodol riešiť právnou úpravou styku rodičov s ich maloletými deťmi. Považuje ho za neoddeliteľnú súčasť rodičovských práv a tiež práv dieťaťa upravených v zákone o rodine. Zákonodarca zasahuje do úpravy styku rodičov s dieťaťom len v špecifických, neštandardných situáciách, a to najmä v prípadoch, keď rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, ide najmä o prípad rozvodu manželov s maloletými deťmi (PL. ÚS 26/05).

28. Podľa čl. 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

29. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

30. Keďže neodkladné opatrenie je možné nariadiť aj v prípadoch týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti za predpokladu, že pomery maloletého je nevyhnutné upraviť bezodkladne, súd skúmal záujem maloletého dieťaťa na nariadení navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorý bude daný predovšetkým vtedy, ak tento záujem maloletého bude narušený

-8-

4P/16/2022

alebo ohrozený v prípade absencie bezodkladnej úpravy jeho pomerov. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie aj preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením.

31. Pri nariadení neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, kedy nie je potrebné zisťovať všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené (preukázané) okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť nariadenia neodkladného opatrenia. Účelom neodkladného opatrenia je rýchle a pružné riešenie situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Súd preto môže nariadiť len také neodkladné opatrenie, ktoré postačuje na dosiahnutie tohto účelu. V prípade nariadenia neodkladných opatrení vo veci starostlivosti o maloleté deti je predovšetkým potrebné osvedčiť naliehavosť situácie, a z toho vyplývajúcu potrebu úpravy práv a povinností voči deťom, a to s ohľadom na záujem maloletých detí. Krátka lehota na rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevytvára priestor pre plnohodnotné dokazovanie. S poukazom na dané časové obmedzenie

súd rozhoduje o neodkladnom opatrení na základe osvedčenia podstatných skutočností vyplývajúcich z návrhu na jeho nariadenie a priložených listín.

32. Z priebehu jednotlivých udalostí v rodine maloletého H. je pritom nateraz zrejmé, že jeho rodičia spolu nežijú, ku konfliktom rodičov bola privolávaná polícia. Pri rozhodovaní o návrhu na neodkladné opatrenie v dôsledku mimoriadne krátkej lehoty pre rozhodnutie nie je priestor na podrobné skúmanie dôvodov a miery zavinenia rodičov na rozvrate vzťahov. Treba si však uvedomiť zásadne rovnocenné postavenie rodičov čo do výkonu ich rodičovských práv a povinností a aj keď skúmanie všetkých dôvodov daného stavu medzi rodičmi, jednotlivých súvislostí a dôsledkov na rozhodnutie o komplexnej úprave výkonu rodičovských práv a povinností bude možné uskutočniť komplexne a podrobne až vo veci samej, súčasný stav vyžaduje zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Z nateraz zadovážených podkladov je osvedčené vážne narušenie vzájomného vzťahu medzi rodičmi maloletého, s premietnutím konfliktu rodičov do problémov pri stretávaní maloletého s otcom.

33. Prihliadajúc na vek maloletého, jeho školské povinnosti, správu a vyjadrenie kolízneho opatrovníka zo dňa 08.06.2022 ako aj vyjadrenia samotných oboch rodičov súd dočasne upravil styk otca s maloletým tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia. Prihliadal pritom aj na názor maloletého (§ 38 ods.1 a 2 CMP) vzhľadom na jeho vek a vyspelosť. Súd súhlasí so záverom kolízneho opatrovníka, že v tomto prípade bolo potrebné zohľadniť vyjadrenie maloletého k veci, ktorá sa ho bezprostredne týka. Čo sa týka úpravy styku každý druhý víkend od piatka do nedele, vrátane prespávania maloletého u otca, s týmto návrhom otca súhlasila tak matka maloletého, ako aj sám maloletý, súd preto v tejto časti návrhu nemal dôvod mu nevyhovieť, preto upravil styk otca s maloletým každý párny týždeň od piatka do nedele, avšak so začiatkom v piatok až od 14:30, nie už o 13:00 hod. ako žiadal otec a nie v mieste vyučovania, ako žiadal otec, ale v mieste bydliska dieťaťa, keďže nepochybne maloletý Matej potrebuje si doma pripraviť nejaké osobné veci a nemožno od neho žiadať, aby už do školy išiel zbalený a so všetkými osobnými vecami potrebnými pre trávenie víkendu u otca. Na to koniec koncov poukázal aj sám maloletý, keď uviedol, že by bol rád, aby ocko po neho prišiel domov, lebo si chce pripraviť nejaké osobné veci a že tak o 14-15:00 hod. by mu to vyhovovalo.

34. Pokiaľ ide o stretávanie sa otca s maloletým cez týždeň (počas školského roka, mimo letných prázdnin), kde otec žiadal styk každý nepárny týždeň od utorka od 13:00 hod. resp. po

-9-

4P/16/2022

skončení vyučovania do štvrtka do 07:45 hod., aj tu súd návrhu vyhovel len čiastočne, keď upravil styk otca s maloletým cez týždeň bez prespávania, opäť s prihliadnutím na potreby a vyjadrenie maloletého, že cez týždeň by mu vzhľadom na učenie, úlohy a povinnosti do školy prespávanie u otca mohlo spôsobiť problémy, preto súd upravil stretávanie otca s maloletým každý nepárny týždeň v utorok od 14:30 hod do 18:00 hod a vo štvrtok od 14:30 hod do 18:00 hod. Otec v návrhu, domáhajúc sa čo najširšieho styku s maloletým neuviedol žiadne obmedzenia (napr. pracovnou dobou a pracovnými povinnosťami, vzdialenosťou a podobne), preto súd upravil styk tak ako je uvedené vo výroku uznesenia. Čo sa týka osobitnej úpravy styku počas letných prázdnin, súd nevyhovel návrhu otca ohľadom celého mesiaca august, tento návrh nebol ani ničím osobitne odôvodnený, takýto dlhý nepretržitý čas presahuje rámec úpravy styku, súd aj tu zohľadnil záujem a vyjadrenie maloletého. Súdom upravený styk (od 01.07. do 16.07. v mesiaci júl a od 01.08. do 15.08. v mesiaci august) súd považuje nateraz za adekvátny.

35. Čo sa týka prevyšujúcej časti návrhu otca (úprava styku počas jesenných prázdnin, Vianočných sviatkov, jarných prázdnin, Veľkonočných prázdnin), tu nateraz súd nevidel dôvod upravovať styk, a to neodkladným opatrením na taký dlhý čas dopredu. Taká úprava nespĺňa momentálne požiadavku nevyhnutnosti a naliehavosti s prihliadnutím na účel a podstatu inštitútu neodkladného opatrenia, ktoré v prípade, že to bude potrebné možno zmeniť, a to aj bez návrhu. Vo veci rozvodu rodičov maloletého je nariadený termín pojednávania na deň 26.07.2022. Aktuálna situácia, z ktorej súd vychádzal pri nariadení neodkladného opatrenia sa do doby, ktorej sa úprava v zmysle návrhu otca má týkať (napr. až Vianočné, či Veľkonočné sviatky) môže zmeniť.

36. Preto súd v časti uvedenej vo výroku tohto uznesenia návrhu vyhovel, a vo zvyšku ho zamietol. Súd každopádne zvýrazňuje, že zámerom tohto uznesenia je vytvorenie aspoň minimálneho štandardu spoločného času otca so synom zodpovedajúceho nateraz osvedčeným a zisteným skutočnostiam. Zdržiavajúc sa intervencie do nastoleného pozičného boja rodičov, prioritu v rozhodovaní má maloletý

a jeho ochrana pred stresovými situáciami. Súd zvýrazňuje povahu konania o nariadenie neodkladného opatrenia v ktorom bol viazaný zákonom stanovenou lehotou a zákonným rámcom pre rozhodnutie o návrhu. Vychádza z osvedčeného stavu, ktorý nateraz svedčí potrebe takej úpravy styku. Súd má za to, že v záujme maloletého rodičia budú schopní znormlizovať svoje vzťahy na vecnú a korektnú úroveň a že úprava a proces styku nebude dôvodom ich ďalších konfliktov, pričom ak by tomu tak bolo, je možné pristúpiť k zmene tohto rozhodnutia so zohľadnením správania rodičov.

37. Aj v tejto súvislosti súd pripomína, že úprava styku predstavuje rámcový základ pre stretávanie sa dieťaťa s rodičom, a teda že ide o určitú garanciu styku. To však neznamená, že rodičia v záujme spoločného dieťaťa neumožnia absolvovať stretávanie s odklonom od tohto styku so zreteľom na jeho potreby. Osobný kontakt rodičov s maloletým dieťaťom má spravidla priaznivý vplyv na jeho emočný a intelektuálny rozvoj a je preň prínosom. V prípade zistenia, že dôjde opakovane k bezdôvodnému a zámerne neumožňujúcemu styku s maloletým dieťaťom, súd starostlivosti o maloleté dieťa môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti (rozsudok Krajského súdu v Prešove z 5. decembra 2013, sp. zn. 21 CoP 12/2013).

38. Akákoľvek deformácia vzťahu rodiča s dieťaťom v dôsledku odcudzenia je v neskoršej dobe len ťažko napravitelná. Je preto v záujme dieťaťa umožniť otcovi, ktorý s dieťaťom trvale nežije, pravidelný kontakt, v ktorom môže realizovať svoje výchovné pôsobenie, rešpektujúc pritom právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Je potrebné

-10-

4P/16/2022

zdôrazniť aj povinnosť matky, bez ohľadu na jej vzťah k otcovi detí, nielen maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť, ale mu ho i osobne odovzdať v určenom čase a mieste a na tomto mieste ho i osobne prevziať, pričom za splnenie tejto povinnosti nemožno považovať supľovanie jej osobnej účasti inou fyzickou osobou (rozsudok Krajského súdu v Nitre zo 16. marca 2016, sp. zn. 25 CoP 11/2016).

39. Súd záverom dodáva, že v rámci tohto neodkladného opatrenia sa jedná o dočasnú úpravu pomerov medzi účastníkmi konania, ktorá nemá za následok prejedikovanie rozhodovania o úpravu rodičovských práv a povinností v konaní vo veci samej. Súd vyhodnotí účinnosť nariadeného neodkladného opatrenia a na základe jeho uvedenia do praktického života a následkov vo vzťahoch účastníkov konania, získa tak žiadaný podrobnejší obraz o skutočnej snahe účastníkov konania. Súd apeluje na rodičov maloletého, aby svoje konflikty neprenášali na maloletého, ktorý je natrvalo ich spoločným dieťaťom na čom ich partnerské odcudzenie nikdy nič nezmení a má ich oboch veľmi rád, ako vplýva z jeho vlastných slov a apeluje na nich, aby sa vysporiadali so svojim vnútorným prežívaním a korigovali ho v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Je nevyhnutná zmysluplná komunikácia medzi rodičmi, vedená v snahe rešpektovať sa navzájom. Zákon žiadnemu rodičovi nepriznáva právo uzurpovať si rozhodovanie o základných veciach, týkajúcich sa maloletého dieťaťa.

40. V súvislosti s povinnosťou matky maloletého pripraviť na styk s otcom súd uvádza, že tým sa nemá na mysl len napr. zbalenie nevyhnutných osobných vecí dieťaťa, ale aj jeho duševnú prípravu tak, aby sa odovzdanie a prevzatie dieťaťa obišlo bez traumatizujúcich emócií pre dieťa, ale aj ostatné zúčastnené osoby.

41. Vzhľadom na všetko uvedené súd upravil styk otca s maloletým tak, ako je uvedené vo výroku I tohto uznesenia a vo zvyšku návrh otca zamietol. Nakoľko z návrhu otca, predložených dôkazov ale ani z vyjadrení matky nevyplýva nič, čo by nateraz akokoľvek indikovalo potrebu úpravy aj osobnej starostlivosti, či vyživovacej povinnosti (nie je zistené ani tvrdené, žeby otec dobrovoľne zákonnú vyživovaciu povinnosť k maloletému, ktorého nemá vo faktickej osobnej starostlivosti neplnil) súd tieto nijako neupravoval. Ak vyvstane taká potreba, nič nebráni dodatočnej úprave. Nateraz ale chýbal na to návrh a zároveň dôvody, potreba a podklady pre takú úpravu bez návrhu. Aj vzhľadom na zákonnú úpravu v zákone o rodine, podľa ktorého (§ 36 ods.1) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností a len ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti a tiež vzhľadom na § 62 ods.1 a 2 Zákona o rodine, podľa ktorého plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť pričom obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov je zrejme, že na nariadenie neodkladného

opatrenia musí byť osvedčené minimálne tvrdením, že rodič svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť neplní a že neexistuje dohoda rodičov úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností v tejto časti.

42. V súlade s návrhom otca súd rozhodol, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatnosti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva v konaní aktuálne vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 4P/6/2022. Ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností (§ 26 Zákona o rodine).

-11-

4P/16/2022

43. Nakoľko podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, ako je uvedené v poslednom výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Svidník.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 CMP Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné doručením (§ 332 ods. 1 CSP).

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená, možno sa domáhať výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.